

РЕШЕНИЕ

№ 10035

гр. София, 13.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 51 СЪСТАВ, в публично заседание на
тринадесети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ИВЕТА В. ИВАНОВА

при участието на секретаря ДИАНА АЛ. ИВАНОВА
като разглежда докладваното от ИВЕТА В. ИВАНОВА Гражданско дело №
20221110141604 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявени са от И. И. Т., действащ чрез своята майка и законен представител И. Ц. П. и от М. И. Т. против [фирма] отрицателни установителни иски с правно основание чл. 439, ал. 1, вр. чл. 124, ал. 1 ГПК за признаване за установено, че ишците не дължат на ответното дружество по ½ част от следните вземания: сумата от 6 884,61 лева, представляваща главница по договор за предоставяне на потребителски кредит на физическо лице № *** от 17.10.2008 г., законната лихва върху главницата, считано от 27.01.2010 г. до окончателното изплащане на вземането, сумата от 1 906,45 лева, представляваща договорна лихва за периода от 07.01.2009 г. до 26.01.2010 г., сумата от 175,82 лева – държавна такса и сумата от 403,73 лева – адвокатско възнаграждение, за които суми по ч. гр. дело № 3879/2010 г. по описа на Софийски районен съд, 30-ти състав в полза на [фирма] и срещу наследодателя на ишците И. П. Т. е издаден изпълнителен лист от 21.09.2010 г., въз основа на който е образувано изпълнително дело № [№]/2021 г. по описа на ЧСИ М.Б. с рег. № *** и с район на действие СГС, поради новонастъпили обстоятелства - ненадлежно съобщаване на извършена цесия в полза на ответника и погасяването им по давност.

Ишците твърдят, че в хода на производството по ч. гр. дело № 3879/2010 г. по описа на Софийски районен съд, 30-състав и въз основа на заповед за изпълнение на парично задължение от 28.05.2010 г. срещу наследодателя им – техния баща И. П. Т. и в полза на [фирма] е издаден изпълнителен лист, по силата на който Т. е осъден да заплати на търговската банка следните вземания: сумата от 6 884,61 лева, представляваща главница по договор за предоставяне на потребителски кредит на физическо лице № *** от 17.10.2008 г., законната лихва върху главницата, считано от 27.01.2010 г. до окончателното изплащане на вземането, сумата от 1 906,45 лева, представляваща договорна лихва за периода от 07.01.2009 г. до 26.01.2010 г., както и разноски по делото в общ размер от 579,55 лева, от които 175,82 лева за държавна такса и 403,73 лева за адвокатско възнаграждение. Посочват, че след издаване на изпълнителния лист и въз основа на договор за цесия от 04.12.2012 г. вземанията, удостоверени в същия и произтичащи от договора за банков кредит от 17.10.2008 г., са прехвърлени от кредитора на ответното дружество [фирма]. Поддържат, че въз основа на изпълнителния лист и за събиране на процесните вземания по молба на ответника от 15.09.2022 г. срещу първоначалния длъжник И. Т. е образувано изпълнително дело № [№]/2021 г. по описа на ЧСИ М.Б.. Твърди се, че междувременно - на 01.11.2021 г. И. Т. починал, поради което и в качеството им на негови законни наследници, като

длъжници в изпълнителния процес са конституирани низходящите му И. И. Т., М. И. Т. (дватама ищци) и Евелина И. Ставрева. Последната заявила отказ от наследството, оставено от наследодателя й И. Т., който отказ бил допуснат с решение от 13.05.2022 г., постановено по ч. гр. дело № 24727/2022 г. по описа на Софийски районен съд, 158-ми състав и вписан в Особената книга на съда под № ***/13.05.2022 г. Сочи се, че малолетният ищец И. Т. приел наследството на баща си под опис, допуснат с определение от 20.05.2022 г., постановено по ч. гр. дело № 26138/2022 г. по описа на Софийски районен съд, 117-ти състав. Ищците намират, че като наследници на починалия длъжник в хода на изпълнителното дело са длъжници за по ½ част от вземанията по изпълнителния лист. В исковата молба се излагат съображения за недължимост на последните поради ненадлежно съобщаване за извършената цесия в полза на ответника [фирма] на първоначалния длъжник и техен наследодател И. Траянов. Приложената по изпълнителното дело обратна разписка касае връчване на друго уведомление и е с отразен получател – трето за спора лице. Същевременно посочват, че ищците са уведомени за цесията от [фирма], с уведомление за извършено прехвърляне на вземания с изх. № ВЗУ016968 от 15.03.2022 г., получено на 14.12.2012 г. Намират вземанията за недължими и поради погасяването им по давност, започнала да тече след издаване на процесния изпълнителен лист и изтекла преди образуване на изпълнителното дело. Считат, че само по себе си последното обстоятелство, както и изпращането на покана за доброволно изпълнение не обуславят прекъсване на давностния срок, доколкото не представляват изпълнителни действия. По делото липсват данни за предходно образувано изпълнително дело срещу наследодателя им, което да е прекратено. Ето защо и предвид липсата на проявено активно поведение от страна на ответника, притезанията са погасени по давност. Считат за приложим тригодишния давностен срок, тъй като се касае за вземания, удостоверени в изпълнителен лист, издаден на несъдебно изпълнително основание. С тези съображения ищците обосновават правния си интерес от търсената защита, като отправят искане да бъде признато за установено, че всеки от тях не дължи на ответното дружество по ½ част от вземанията по процесния изпълнителен лист. Претендират разноски.

В депозирания в срока по чл. 131, ал. 1 ГПК писмен отговор ответникът [фирма] оспорва предъявените искове като процесуално недопустими, а по същество и неоснователни. Посочва, че съгласно разпоредбата на чл. 439, ал. 2 ГПК искът на длъжника може да се основава единствено на новонастъпили факти – реализирани след приключване на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание, в случая след влизане в сила на заповедта за изпълнение. Предвид това и доколкото от страна на ищците не се сочат факти, настъпили след влизане в сила на заповедта за изпълнение, то исковите им претенции са недопустими. Не оспорва, че в хода на ч. гр. дело № 3879/2010 г. по описа на Софийски районен съд са издадени заповед за изпълнение на парично задължение от 28.05.2010 г., а въз основа на нея и изпълнителен лист от 21.09.2010 г. в полза на кредитора [фирма] срещу длъжника И. П. Т. за вземания, произтичащи от необслужван договор за банков потребителски кредит № ***/17.10.2008 г. Навежда доводи, че въз основа на този изпълнителен лист и по молба на търговската банка от 11.10.2010 г. за събиране на удостоверените в същия вземания е образувано изпълнително дело № 5098/2010 г. по описа на ЧСИ М.Б.. Ответникът не оспорва, че на 04.12.2012 г. вземанията по процесния договор за кредит са прехвърлени в полза на [фирма] с договор за продажба и прехвърляне на вземания (цесия). Предвид това, с постановление на съдебния изпълнител от 21.02.2013 г. ответникът е конституиран като взыскател. Твърди, че в хода на това дело са извършени множество справки и изпълнителни действия, годни да прекъснат давността за вземанията съгласно чл. 116, б. „в“ ЗЗД, като: искания за налагане на заповед, постъпване на суми от длъжника, искане за извършване на опис на движими вещи и т.н. Излага, че поради настъпила перемпция на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК изп. дело № 5098/2010 г. е прекратено. По молба на ответника от 15.09.2021 г. е образувано ново изпълнително дело № 10462/2021 г. по описа на ЧСИ М.Б.. Считано от датата на последното валидно изпълнително действие по предходното дело – искане за извършване на опис от 26.09.2016 г. до образуване на второто изпълнително дело на 15.09.2021 г. не е изтекла приложимата петгодишна погасителна давност. С тези доводи ответникът отправя искане за прекратяване на производството по делото, респ. за отхвърляне на исковите, тъй като процесните вземания действително се дължат от ищците, като наследници на починалия първоначален длъжник, и с оглед непогасяването им по давност. Претендира разноски.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за

установено от фактическа страна следното:

Между страните не спори, а и от приетите по делото писмени доказателства се установява, че в хода на производството по гр. дело № 3879/2010 г. по описа на Софийски районен съд, I-во Гражданско отделение, 30-ти състав, въз основа на заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК и по разпореждане на съда от 28.05.2010 г. е издаден изпълнителен лист от 21.09.2010 г. (след допусната ОФГ в заповедта по разпореждане от 19.07.2010 г.), с който е разпоредено И. П.Т., като длъжник, да заплати на кредитора [фирма] следните парични вземания: сумата от 6 884,61 лева, представляваща главница по договор за предоставяне на потребителски кредит на физическо лице № *** от 17.10.2008 г., ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на заявлението – 27.01.2010 г. до окончателното изплащане на вземането, сумата от 1 906,45 лева, представляваща договорна лихва за периода от 07.01.2009 г. до 26.01.2010 г., както и разносните по делото в размер на сумата от 175,82 лева за държавна такса и в размер от 403,73 лева за адвокатско възнаграждение. В извлечението от счетоводните книги на търговската банка относно състоянието на дълга към 27.01.2010 г., обявен за предсрочно изискуем, представляващо документ по чл. 417, т. 2 ГПК, е отразено, че референтният номер на контракта е ***[№].

Не е спорно, а и от приетите по делото доказателства следва, че между длъжника И. Петров Т., в качеството му на кредитополучател и [фирма], в качеството му на кредитор, е сключен договор за банков потребителски кредит на физическо лице (по Закона за потребителския кредит) № *** от 17.10.2008 г. за предоставяне на паричен кредит в размер на сумата от 7 000 лева за посрещане на текущи нужди срещу задължението на кредитополучателя да върне същата заедно с уговорените между страните договорна лихва и такси, съгласно погасителен план към договора, за срок от 7 години, чрез 83 равни анюитетни месечни вноски и една последна изравнителна такава с падеж на 07.10.2015 г.

Изяснява се, че след издаване на заповедта за изпълнение и изпълнителния лист от 28.05.2010 г., с Приложение № 1 към договор за продажба и прехвърляне на вземания от 04.12.2012 г. кредиторът [фирма], като цедент, е прехвърлил в полза на настоящия ответник [фирма], като цесионер, портфолио от вземания, произтичащи от необслужвани договори за кредит, сключени с физически лица, заедно с изтеклите лихви върху тях, разноси, привилегии, обезпечения и други принадлежности, сред които и вземания по договор за кредит № ***[№], сключен с И. П. Т., с посочен общ размер на дълга към датата на оценката – 30.09.2012 г., възлизащ на сумата от 11 316,26 лева. С пълномощно изпълнителните директори на дружеството – цедент са упълномощили цесионера [фирма] от името на [фирма] да уведоми всички длъжници за сключения договор за прехвърляне на вземания.

Изяснява се също, че с Уведомление с изх. № [№], адресирано до И. П. Т., в качеството му на кредитополучател по процесния договор за банков кредит, ответното дружество, като пълномощник на цедента, го уведомява за осъщественото прехвърляне на вземанията по договора в полза на [фирма] с договор за цесия от 04.12.2012 г., за състоянието на дълга към момента на прехвърлянето, включващ вземания за главница в размер от 6 884,61 лева, за лихва в размер от 3 934,47 лева и за съдебни разноси в размер от 621,93 лева, с покана за заплащането им по сметка на новия кредитор.

По делото е представено и прието заверено копие от обратна разписка за доставка на пратка № [№] по поръчка № [№], издадена от куриерска фирма [фирма] – град София, с подател [фирма], получател И. П. Т. и съдържание на пратката – 1 брой писмо с изх. № ВЗУ002491. В разписката е удостоверено връчване на писмото на адрес: [адрес], дата на връчване 12.02.2013 г. и получател: „П.“.

От представения и приет по делото препис от изпълнително дело № 5098/2010 г. по описа на ЧСИ М.Б. с рег. № *** и с район на действие СГС следва, че последното е образувано въз основа на процесния изпълнителен лист от 21.09.2010 г. и за събиране на

материализираните в него вземания по молба на първоначалния кредитор [фирма] с вх. № 26922/11.10.2010 г. От съдържанието на молбата (приета като част от изпълнителното дело) се изяснява, че дружеството – взыскател е поискало да бъде наложен запор върху трудовото възнаграждение на длъжника и всяко друго възнаграждение за труд, при установени права на последния върху недвижими имоти, моторни превозни средства и вземания от трети лица, да бъде насочено принудителното изпълнение и за налагане на запор върху откритите му сметки в търговски банки в страната. С молбата на съдебния изпълнител са възложени и правата по чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ.

От съдържащите се в изпълнителното дело материали се установява, че на длъжника И. Т. е връчена покана за доброволно изпълнение на 01.11.2010 г. чрез друго лице от адреса, приело съобщението със задължение да го предаде на адресата.

Със запорно съобщение с изх. № *****/27.10.2010 г. на ЧСИ М.Б., адресирано до [фирма], като трето задължено лице, е наложен запор върху паричните средства по сметките, открити на името на длъжника И. П. Т.. Съобщението е получено от адресата на 28.10.2010 г. В отговор, с писмо с вх. № *****/03.11.2010 г. търговската банка уведомява съдебния изпълнител, че запорът е наложен върху средствата по разплащателната сметка на длъжника, но поради липсата на авоар превод не може да бъде извършен.

Със запорни съобщения с изх. № *****/27.10.2010 г. на ЧСИ М.Б., адресирани съответно до [фирма] и до [фирма], като трети задължени лица, са наложени запори върху паричните средства по сметките, открити на името на длъжника И. П. Т.. Съобщенията са получени от адресатите на 28.10.2010 г. В отговор, с писмо с вх. № 38371/01.11.2010 г. и съответно с писмо с вх. № 30051/10.11.2010 г. търговските банки уведомяват съдебния изпълнител, че запорите са наложени до указания размер. Съгласно писмото на [фирма] наличността по сметката на длъжника в размер на сумата от 143,62 лева е преведена към ЧСИ, а съгласно данните от [фирма] по банковата сметка, открита на името на длъжника, няма наличност, поради което не може да бъде направен превод на парични средства.

С молба с вх. № 8789/24.02.2012 г. взыскателят [фирма] е направил искане за извършване на справка относно наличието на действащо трудово правоотношение, страна по което да е длъжникът и при данни за такова да бъде наложен запор върху получаваното от същия трудово възнаграждение, а с молба с вх. № 12116/15.03.2012 г. да бъде насрочена дата за извършване на опис на движими вещи на длъжника.

Установява се, че със запорно съобщение с изх. № 71441/19.09.2012 г., адресирано до [фирма], като трето задължено лице, е наложен запор върху всяко възнаграждение за труд, изплащано от дружеството на длъжника И. П. Т.. Съобщението е получено на 25.09.2012 г. от представител на [фирма]. В отговор, с писмо с вх. № 48752/29.09.2012 г. същото уведомява съдебния изпълнител, че удържки от възнаграждението по граждански договор, получавано от Т., ще бъдат правени ежемесечно в съответния размер.

С молба с вх. № 9065/21.02.2013 г., адресирана до съдебния изпълнител [фирма] е поискало на основание чл. 429 ГПК да бъде конституирано като взыскател, в качеството му на цесионер, на мястото на първоначалния кредитор [фирма], по силата на договор за прехвърляне на вземания от 04.12.2012 г. Направено е искане постъпилите и постъпващите суми в хода на изпълнителния процес да бъдат превеждани по банкова сметка на цесионера. По разпореждане на ЧСИ, обективизирано върху молбата, дружеството е конституирано като взыскател.

С нова молба с вх. № 22092/15.04.2014 г. [фирма] е поискало извършване на справка в ТД на НАП относно съществуването на регистрирани правоотношения за длъжника И. Т., като при налични такива да бъде наложен запор.

С молби с вх. № 41319/26.06.2015 г. и с вх. № 54848/18.08.2015 г. дружеството – взыскател е направило искане, съответно за налагане на запор върху вземанията по

банковата сметка на длъжника, открита в [фирма], както и за извършване на справка за регистрирани трудови договори и за налагане на заповест, в случай на действащо трудово правоотношение, по което длъжникът да е страна.

С молба с вх. № 65554/26.09.2016 г. [фирма] е поискало от ЧСИ Б. изпълнителните действия по делото да продължат чрез насрочване на опис на движимите вещи на длъжника И. Т., находящи се в дома му. Описът е насрочен за 11.10.2016 г. по разпореждане на ЧСИ от 26.09.2016 г., като съобщението за това е получено от длъжника на 06.10.2016 г.

Изяснява се, че с постановление от 13.09.2021 г. на ЧСИ М.Б., влязло в законна сила на 30.09.2021 г., на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК изпълнителното производство по изп. дело № [№]/2010 г. е прекратено.

Съгласно приложен по това дело протокол от 15.09.2021 г. на ПЧСИ при ЧСИ Б., общо изплатените суми за взыскателя [фирма] възлизат на сумата от 268,62 лева, които плащания са отразени на гърба на изпълнителния лист. Удостоверено е, че последното изпълнително действие е от 27.09.2016 г.

Установява се, че въз основа на молба с вх. № 65194/15.09.2021 г. на кредитора [фирма] до ЧСИ Б. и по разпореждане на съдебния изпълнител, за събиране на вземанията по процесния изпълнителен лист е образувано ново, второ по ред изпълнително дело № [№]/2021 г. С молбата взыскателят е поискал да бъде извършена справка на името на длъжника в Регистъра на банковите сметки и сейфове към БНБ и да бъдат наложени заповести върху сумите по установените банкови сметки, както и да бъде насрочен опис на движимите вещи в дома на И. Т..

Съдържащите се в приложения препис от изпълнителното дело писмени материали сочат, че в хода на същото, със заповестно съобщение с изх. № 709/07.01.2022 г. на съдебния изпълнител, адресирано до [фирма], като трето задължено лице и получено от адресата на 11.01.2022 г., е наложен заповест върху паричните средства по банковите сметки на длъжника. В отговор, търговската банка посочва, че заповестът е наложен, като към момента по сметката няма наличност.

Изяснява се, че във връзка със заповестно съобщение от 07.01.2022 г., получено от адресата на 11.01.2022 г., е наложен заповест и върху средствата по разплащателната банкова сметка на Т. в [фирма].

С разпореждане на ЧСИ Б. от 08.03.2022 г., във връзка с молба от взыскателя [фирма] от 16.02.2022 г., на основание чл. 429, ал. 2 ГПК като длъжници по делото, на мястото на починалия им наследодател и първоначален длъжник И. Т., са конституирани законните му наследници – неговите низходящи от първа степен Е.И. С., М. И. Т. и И. И. Т..

От събраните по делото писмени доказателства следва, че с Решение № 4580 от 13.05.2022 г. по гр. дело № 24727/2022 г. по описа на СРС, 158-ми състав е допуснат направеният отказ от Е.И. С. от наследството, оставено от наследодателя й И. П. Т., който отказ е вписан в Особената книга на съда по чл. 49 ЗН под № ***/13.05.2022 г.

С Определение № 12817/20.05.2022 г. по ч. гр. дело № 21638/2022 г. по описа на СРС, 117-ти състав, образувано по молба с правно основание чл. 61, ал. 1 ЗН, е допуснато приемане по опис на наследството, останало от И. П. Т. от наследника му И. И. Т., подробно описано в съдебния акт, което приемане е вписано под № 1017/22.05.2022 г.

Материалите по приетия по делото препис от изп. дело № 462/2021 г. по описа на ЧСИ Б. сочат, че със заповестно съобщение с изх. № 71536/04.11.2022 г. на съдебния изпълнител, адресирано до [фирма], като трето задължено лице, е наложен заповест върху вземанията на длъжника М. И. Т. по банковите й сметки в търговската банка. Съобщението е получено от адресата на 10.11.2022 г. и в отговор от същата дата се посочва, че заповестът е наложен, а наличността по сметката не е достатъчна за покриване на цялата посочена сума.

При така приетата за установена фактическа обстановка, съдът достига до

следните правни изводи:

Предявени са отрицателни установителни иски с правно основание чл. 439, ал. 1, чл. 124, ал. 1, вр. ГПК.

Съгласно разпоредбата на чл. 439, ал. 1 ГПК длъжникът в изпълнителния процес може да оспорва чрез иск изпълнението.

По своята правна същност този отрицателен установителен иск е проявна форма на защита на длъжника в производството по индивидуално принудително изпълнение срещу материалноправната му незаконосъобразност. Последният има за предмет оспорване на вземането, материализирано в изпълнителния лист и може да бъде основан единствено на факти, настъпили след приключване на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание и водещи до погасяване на възникналото и претендирано право на вискателя или на отговорността на длъжника – арг. ал. 2 на същия законов текст.

В настоящата хипотеза ищците въвеждат като основания за недължимост на вземанията, удостоверени в изпълнителен лист, ненадлежно съобщаване на извършено прехвърляне на вземанията на длъжника, реализирано в момент след издаване на листа, съответно погасяването им по давност, започнала да тече след този момент. Ето защо, доколкото се твърди, че тези обстоятелства са настъпили след влизане в сила на заповедта за изпълнение, респ. след издаване на изпълнителния лист, то същите представляват новонастъпили такива по см. на законовия текст, което прави предявените иски претенции процесуално допустими, като въпрос по същество и основателност на исковите е дали тези факти са реално осъществени.

С оглед изложеното, в доказателствена тежест на последните е да установят правния си интерес от търсената защита – отричане на вземанията, като докажат наличието на твърдяната форма на извънпроцесуално поведение на ответното дружество, свързана с претендиране на процесните притезания, периода – начален и краен момент на давността и активната си процесуална легитимация в процеса – качеството си на длъжници по процесния изпълнителен лист, като наследници на първоначалния длъжник, при съответните квоти.

При доказване на горните обстоятелства, в тежест на ответника е да установи, че претендираните от него и оспорени от ищците вземания съществуват в неговата правна сфера, респ., че е носител на същите на основание настъпило правоприемство от първоначалния кредитор, чрез прехвърляне на вземанията с договор за цесия, както и, че последният е породил действие и спрямо длъжника чрез надлежното му уведомяване, съотв. чрез установяване настъпването на обстоятелства, обуславящи основание за прекъсване/спиране на погасителната давност по смисъла на чл. 115 и чл. 116 ЗЗД.

Между страните не спори, а и по делото се установи, че за събиране на вземанията по процесния изпълнителен лист от 21.09.2010 г. по молба на ответника [фирма] от 15.09.2021 г. е образувано и висящо изпълнително дело № 462/2021 г. по описа на ЧСИ М.Б.. Изясни се, че в хода на същото по молба на настоящия ответник и с разпореждане на съдебния изпълнител от 08.03.2021 г. на основание чл. 429, ал. 2 ГПК като длъжници, на мястото на първоначалния длъжник и техен наследодател И. П. Т., са конституирани ищците М. И. Т. и И. И. Т., както и третото за процеса лице Е.И. С. Последната се е отказала от наследството на своя баща, поради което принципно именно ищците – по силата на настъпилото наследствено правоприемство се явяват насители на по 1/2 част от задълженията, включени в наследствената маса на своя наследодател, а оттук и на тези, удостоверени в процесния изпълнителен лист.

Същевременно, с отговора на исковата молба, депозиран по настоящото дело, ответникът оспорва основателността на исковите претенции, с доводи, насочени към

установяване съществуването на вземанията по процесния лист, с оглед наличието на конкретни действия, довели до прекъсване на давностния срок.

Наличието на висящ изпълнителен процес, страни по който са съответно, в качеството на взыскател [фирма] и ищците И. Т. и М. Т. – в качеството им на длъжници, конституирани на мястото на първоначалния длъжник, имащ за предмет събиране на вземанията, удостоверени в процесния изпълнителен лист, съответно предприетата форма на защита от ответната страна спрямо предявените иски, насочен към отричане на процесните вземания в тяхната цялост, свидетелства за правния интерес на ищците от предявяване на отрицателни установителни иски и за тяхната активна материалноправна легитимация в процеса.

Същевременно доказателствата по делото – приобщените писмени материали, съдържащи се в преписа от изп. дело №65098/2010 г. сочат, че общо събраната сума в хода на изпълнителния процес и преведена по сметка на взыскателя възлиза на 268,62 лева. С оглед липсата на данни по делото за това кои вземания са изплатени със сумата и размера □, който не покрива всички дължими суми, съдът, след като съобрази разпоредбата на чл. 76 ЗЗД, утвърждаваща реда за погасяване на конкуриращи се вземания в полза на един кредитор в случаите, при които сумата е недостатъчна, за да покрие всички изцяло и по този начин обуславя частично плащане и конкретно разпоредбата на чл. 76, ал. 2 ЗЗД, предвиждаща, че при вземания за разноски, лихва и за главница най – напред се погасяват разноските, след това лихвите и след тях главницата, приема, че със сумата от 268,62 лева са погасени сторени от взыскателя разноски в хода на изпълнителния процес, в т.ч. такса за образуване на изп. дело, който извод следва и от образуването на повторно изпълнително дело за събиране на сумите по изпълнителния лист.

Страните не спорят, а и от приетите писмени доказателства се установи, че ответното дружество е придобило вземанията, удостоверени в изпълнителния лист от първоначалния кредитор [фирма] по силата на Приложение № 1 към договор за продажба и прехвърляне на вземания от 04.12.2012 г. В тази връзка съдът съобрази, че общата стойност на дължимите суми по изпълнителния лист – за главница, договорна лихва и разноски по делото възлизат на сумата от 9 370,61 лева, а съгласно Приложението състоянието на дърга по процесния договор за банков потребителски кредит към датата на оценката по договора за цесия – 30.09.2012 г. възлиза на сума в общ размер от 11 316,81 лева, което е основание за извод, че вземанията, за които е издаден изпълнителния лист са прехвърляни в цялост на [фирма].

С договора за цесия се осъществява промяна в субективната страна на едно съществуващо облигационно правоотношение, чрез прехвърляне на конкретно притезателно субективно право от досегашния му носител на трето, чуждо на тази връзка лице. Този договор е каузален, неформален и консенсуален и има за предмет вземане, което следва да съществува към момента на сключване на договора и да е прехвърлимо. Със сключването на договора, т. е. с постигане на съгласие между страните вземането преминава от цедента (стария кредитор) върху цесионера (приобретателя на вземането). Именно в този момент във вътрешните отношения между тях цедентът престава да бъде кредитор, тъй като със самото прехвърляне договорът се счита за изпълнен.

Ищците не спорят, че преди образуване на настоящото производство са били уведомени за настъпилата промяна в кредитора на вземанията. Спорен по делото е въпросът дали за същата надлежно е бил уведомен техният наследодател и първоначален длъжник И. П. Т..

Съдът намира за установено, че договорът за цесия е произвел действие и по отношение на първоначалния длъжник, чрез изпратеното му уведомление с изх. № [№], получено от друго лице от адреса – „П.“ на 12.02.2013 г., видно от отбелязването върху разписката за доставка (л. 46 делото). В тази връзка и в отговор на доводите на процесуалния представител на ищцовата страна, съдът намира за необходимо да отбележи,

че в разписката изрично е посочено, че се връчва писмо с изх. № [№], който номер напълно съвпада с номера на уведомлението от месец януари 2013 г., изходящо от [фирма] и адресирано до длъжника И. Т., съдържащо и изявление за извършената промяна в кредитора на вземанията по договора за банков кредит, въз основа на договор за прехвърляне на вземания от 04.12.2012 г. Фактът, че в хода на образуваното през 2021 г. изпълнително дело е приложена друга разписка се явява ирелевантен по отношение на извода за съобщаване на цесията на длъжника, доколкото разписката, удостоверяваща връчването на уведомлението, е представена по настоящото дело в срока по чл. 131, ал. 1 ГПК, във връзка с проведеното оспорване с отговора на исковата молба, което прави искането за приобщаването ѝ относимо, допустимо и своевременно заявено. В подкрепа на извода за знанието на длъжника И. Т. относно новия носител на вземанията е и обстоятелството на лично получаване от същия на 06.10.2016 г. (л. 121 от изп. дело № 5098/2010 г.) на съобщението от 27.09.2016 г. за насрочване на опис на движимите вещи, находящи се в дома му на адреса, на който е било връчено и уведомлението за цесията, в което изрично е посочено, че изпълнителното дело е образувано въз основа на процесния изпълнителен лист от 21.09.2010 г. по молба на [фирма].

Ето защо, с прехвърлянето на вземанията по процесния изпълнителен лист и уведомяването за това на заемателя цесията е породила действие за него и ищецът се явява носител на същите.

В тази връзка съдът съобрази и изричното изявление на ищите, че прехвърлянето на вземанията е съобщено на същите от ответното дружество преди предявяване на процесните искове, поради което и спрямо тях, като новоконституирани длъжници в изпълнителния процес на мястото на починалия им наследодател, носител на оспорените вземания е именно [фирма].

Изложеното обосновава извода за наличието на пасивна материалноправна легитимация на ответника в настоящия процес като кредитор на вземанията, удостоверени в процесния изпълнителен лист, издаден в полза на праводателя му [фирма].

В настоящия случай ищите оспорват вземанията и с твърдение за погасяването им по давност, започнала да тече след издаване на процесния изпълнителен лист и изтекла преди образуване на настоящото производство.

От систематичното тълкуване на разпоредбите на чл. 110 и чл. 118 ЗЗД следва изводът, че погасителната давност е законоустановен период от време, през който носителът на едно вземане бездейства и с изтичането на който последният губи възможността да получи защита на правото си чрез средствата на държавната принуда.

По делото се изясни, че процесните, оспорени от ищеца вземания са удостоверени в изпълнителен лист, издаден по реда на чл. 416 ГПК – въз основа на заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК.

Уредено като строго формално заповедното производство по чл. 410 и сл. ГПК има за цел да установи дали едно парично вземане е спорно и в случаите, при които е останало неоспорено от длъжника да даде по-бърза защита на кредитора чрез издаване на изпълнително основание – заповед за изпълнение /арг. чл. 404, т. 1, предл. 3 ГПК/, която да послужи да принудително изпълнение на притезанието по реда на чл. 442 и сл. ГПК.

От систематичното тълкуване на разпоредбите на чл. 423, чл. 424 и чл. 439 ГПК следва изводът, че влязлата в сила по реда на чл. 416 ГПК – като неоспорена в срок от длъжника заповед за изпълнение на парично задължение има правни последици, аналогични на влязлото в законна сила съдебно решение. Безспорно същата се ползва с изпълнителната сила, присъща на осъдителните решения и представлява съдебно изпълнително основание за удостоверените в нея парични вземания. Същевременно, заповедта за изпълнение има установително действие в отношенията между страните, като влизането ѝ в сила препятства

оспорването на вземанията въз основа на обстоятелства или доказателства, които са били известни на длъжника и с които е разполагал или е можел да се снабди до изтичането на срока за възражение – арг. чл. 424 ГПК.

Вземането, установено с влязлата в сила заповед за изпълнение, може да бъде оспорено единствено по реда на чл. 423 ГПК и чл. 424 ГПК, които по характера си представляват извънредни хипотези, с ограничено във времето приложение. Същевременно и в заповедното производство, в хода на което е издадено изпълнителното основание, допустима форма на защита е искът по чл. 439 ГПК, който обаче може да се основава само на факти, настъпили след изтичането на срока за подаване на възражение – арг. чл. 439, ал. 2 ГПК.

Всичко изложено дотук дава основание на съда да приеме, че влязлата в сила заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК има присъщото на съдебните решения установително действие в отношенията между страните, поради което спрямо удостоверените в същата вземания, от влизането и в сила, става приложим петгодишният давностен срок съгласно разпоредбата на чл. 117, ал. 2 ГПК. В този смисъл са и мотивите, изложени в Определение № 214 от 15.05.2018 г. по гр. дело 1528/2018 г. по описа на ВКС, IV гр. о., постановено в производство по реда на чл. 288 ГПК, в които е отразено, че влязлата в сила заповед за изпълнение формира сила на пресъдено нещо и установява с обвързваща страните сила, че вземането съществува към момента на изтичането на срока за подаване на възражение, в който смисъл са и Определение № 443 от 30.07.2015 г. по ч. търг. дело № 1366/2015 г., II т. о., ТК на ВКС, така също и Определение № 576 от 16.09.2015 г. по ч. гр. дело № 4647/2015 г., IV г. о., ГК на ВКС.

Следователно, спрямо процесните, оспорени от ищците вземания, за които по ч. гр. дело № 3879/2010 г. по описа на Софийски районен съд, I-во ГО, 30-ти състав са издадени заповед за изпълнение на парични задължения въз основа на документ от 28.05.2010 г. и изпълнителен лист от 21.09.2010 г. и които са прехвърлени в полза на ответника е приложим петгодишният давностен срок – арг. чл. 117, ал. 2 ЗЗД, започнал да тече от момента на влизане в сила на заповедта за изпълнение.

При извършване на преценката погасени ли са по давност процесните вземания от значение е не само изтичането на предвидения срок, но и бездействието на кредитора през този период, което да има за последица погасяване на правото му за принудително събиране на паричните притезания.

Съгласно разпоредбата на чл. 116, в. „в“ ЗЗД сред основанията за прекъсване на давността е и предприемането на действия за принудително изпълнение, като от прекъсването на давността започва да тече нова такава – арг. чл. 117, ал. 1 ЗЗД.

Събраните по делото доказателства водят до извод, че този давностен срок е бил прекъсван с конкретно поискани/извършени действия от вискателя, съотв. от съдебния изпълнител в хода на образуваните изпълнителни дела.

Първото такова действие е подаването на молбата от 11.10.2010 г. от първоначалния вискател до ЧСИ М.Б. с искане за образуване на изпълнително дело за събиране на вземанията по процесния изпълнителен лист. Изясни се, че последната съдържа както искане за прилагане на конкретни изпълнителни способности и извършване на конкретни изпълнителни действия, така и изрично възлагане по чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ, като въз основа на същата е образувано изп. дело № 20108380405098/2010 г. Съгласно посочената законова разпоредба по възлагане от вискателя частният съдебен изпълнител може във връзка с изпълнителното производство да проучва имущественото състояние на длъжника, да прави справки, да набавя документи, книжа и други, да определя начина на изпълнението, както и да бъде пазач на описаното имущество.

Предвид това и при съобразяване със задължителните разяснения, дадени в мотивите

на т. 10 от Тълкувателно решение № 2 от 26.06.2015 г. по тълк. дело № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, съдът счита, че тази молба на [фирма], в качеството ѝ на кредитор по изпълнителния лист, обективираща възлагане по чл. 18 ЗЧСИ и която е била приета от органа по принудителното изпълнение като редовна такава, е първото действие, което е довело до прекъсване на давността по отношение на процесните вземания и нова такава е започнала да тече, считано от следващия ден – 12.10.2010 г.

Съдът намира, че тази молба е довела и до спиране на давностния срок за вземането на основание чл. 115, ал. 1, б. „ж“ ЗЗД, през време на изпълнителното производство, съобразявайки разясненията, дадени в Постановление № 3 от 18.11.1980 г. на Пленума на ВС, като нова давност е започнала да тече от момента на отмяната на тълкуването на правната норма, дадено с това постановление на ВС, извършена с т. 10 от Тълкувателно решение № 2 от 26.06.2015 г. по тълк. дело № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС. В мотивите на постановлението изрично е прието, че след образуване на изпълнителното дело при висиящност на изпълнителния процес прекъснатата вече давност се спира, тъй като изпълнителният процес е също съдебен процес, част от гражданския процес, каквато част е и предшестващото го исково производство, в хода на което давност не тече докато трае процесът. Този акт на върховната съдебна инстанция е отменен с тълкувателното решение от 26.06.2015 г., която отмяна има действие занапред, а новото тълкуване на правната норма започва да се прилага именно от момента на постановяването на новия тълкувателен акт. /в този смисъл Решение № 170 от 17.09.2018 г. по гр. дело № 2382/2017 г. ГК, IV г. о. на ВКС и Тълкувателно решение от 28.03.2023 г. по тълк. дело № 3/2020 г. на ОСГТК на ВКС).

Считано от 26.06.2015 г. действието на спирането е преустановено, като от този момент е започнал да тече приложимият към вземанията петгодишен давностен срок, който поначало изтича на 26.06.2020 г.

След този период от страна на новия взыскател [фирма] са депозирани молба с вх. № 54848/18.08.2015 г. и молба с вх. № 65554/26.09.2016 г., които, съдържайки искания за извършване на конкретни изпълнителни действия, са довели до прекъсване на давността за процесното вземане и нова такава е започнала да тече, считано от 27.09.2016 г. (деня, следващ подаването на последната молба от 26.09.2016 г., с която ответното дружество, като взыскател, е поискало да бъде насрочен опис на движимите вещи, находящи се в дома на длъжника) и следователно поначало изтича на 27.09.2021 г., а с това и след образуване на изпълнително дело № [№]/2021 г. по описа на ЧСИ Б. по молба на взыскателя от 15.09.2021 г.

По вече изложените съображения, последната, съдържаща искане за извършване на конкретни изпълнителни действия – налагане на запори върху средства по банкови сметки на длъжника и насрочване на опис на движимите вещи, находящи се в дома му, на основание чл. 116, б. а ЗЗД, също е прекъснала давността за вземанията, удостоверени в процесния изпълнителен лист. Нова такава е започнала да тече от следващия ден – 16.09.2021 г. и следователно не е изтекла нито към момента на образуване на настоящото дело по искова молба от 01.08.2022 г., нито към момента на приключване на устните състезания, още повече, че в хода на изпълнителното дело след подаване на тази молба са извършвани и последващи действия, свързани с налагане на заповест върху банкови сметки на първоначалния длъжник, респ. на ищцата М. Т., от естество да прекъснат давността.

За прецизност следва да се отбележи, че давностният срок за процесните вземания е бил и спрял за срока от 13.03.2020 г. до отмяна на извънредното положение, доколкото съгласно Закона за мерките и действията по време на извънредното положение (ДВ бр. 34 от 09.04.2020 г.) за този период спират да текат давностните срокове, с изтичането на които се погасяват или придобиват права от частноправните субекти – арг. чл. 3, т. 2 от закона. Съгласно § 13 от Преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за здравето (ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.) сроковете,

спрели да текат по време на извънредното положение по Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците, продължават да текат след изтичането на 7 дни от обнародването на този закон в "Държавен вестник". Законът е обнародван на 13.05.2020 г., поради което течението на давностния срок е възобновено на 21.05.2020 г. Следователно, процесният давностен срок е бил спрял за период от 2 месеца и 7 дни, а именно през времето от 13.03.2020 г. до 21.05.2020 г., поради което на още по-силно основание не е изтекъл към депозиране на процесната искова молба, нито към момента на приключване на съдебното дирене.

Във връзка с изложените от ищите твърдения едва в депозираните по делото писмени бележки относно нищожност на действията, извършени след 15.04.2014 г. поради прекратяване към този момент на изп. производство по изп. дело № 5098/2010 г. по силата на закона – на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК, съдът намира за необходимо да отбележи, че действително посоченото прекратително основание настъпва *ex lege* – по силата на закона, считано от момента на изтичане на две години от последното действие, в който смисъл са и задължителните за съда разяснения, дадени в т. 10 от Тълкувателно решение № 2 от 26.06.2015 г. по тълк. дело № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС. В мотивите на последното изрично е посочено, че в тази хипотеза прекратяването на изпълнителното производство става по право, без значение дали съдебният изпълнител е постановил акт за прекратяване на принудителното изпълнение и в кой момент е сторил това – в случая с постановление от 13.09.2021 г., тъй като с постановлението си съдебният изпълнител само констатира настъпилото прекратяване. Издаването на постановлението за прекратяване, предвидено изрично в разпоредбата на чл. 433, ал. 1 ГПК, е необходимо за прогласяване на действието му и за прилагане на някои от последиците му – арг. чл. 433, ал. 3 ГПК, но не и за настъпване на самата перемпция.

Независимо от това, тази перемпция е без правно значение за давността. Общото между двата правни института е, че едни и същи факти могат да имат значение, както за перемпцията, така и за давността. Касае се обаче за различни правни институти, с различни правни последици: давността изключва принудителното изпълнение (но пред съдебния изпълнител длъжникът не може да се позове на нея и съдебният изпълнител не може да я зачете), а перемпцията не го изключва – обратно, тя предполага неудовлетворена нужда от принудително изпълнение, но въпреки това съдебният изпълнител е длъжен да я зачете. Ето защо, когато по изпълнителното дело е направено искане за нов способ, след като перемпцията е настъпила, съдебният изпълнител не може да откаже да изпълни искания нов способ – той дължи подчинение на представения и намиращ се все още у него изпълнителен лист. Единствената правна последица от настъпилата вече перемпция е, че съдебният изпълнител следва да образува новото искане в ново – отделно изпълнително дело, тъй като старото е прекратено по право. Новото искане на свой ред прекъсва давността, независимо от това дали съдебният изпълнител го е образувал в ново дело, или не е образувал такова, тъй като във всички случаи той е длъжен да приложи искания изпълнителен способ – в този см. Решение № 73 от 24.02.2021 г. по гр. д. № 1747/ 2020 г. на ВКС, ГК, IV г. о, постановено по реда на чл. 290 ГПК.

В настоящия случай, установените по делото факти обуславят извод, че след подаването на молбата от 26.09.2016 г. с искане от вискателя изпълнителните действия по делото да продължат чрез насрочване на опис на движимите вещи на длъжника И. Т., находящи се в дома му, в продължение на две години, считано от деня, следващ подаването на тази молба – от 27.09.2016 г. в хода на производството по изп. дело № 5098/2010 г. не са извършвани, респективно не са били поискани от вискателя конкретни изпълнителни действия и същото е било прекратено на основание чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК – поради това, че в продължение на две години вискателят не е поискал извършването на изпълнителни действия, което от своя страна е проявна форма на неговото бездействие, водещо до

осуetyаване реализацията на правата му – на 27.09.2018 г. /две години от деня, следващ последното активно поведение на кредитора и вискател/.

Това прекратяване обаче не влияе върху извода, че погасителната давност за процесните вземания не е изтекла към момента на образуване на настоящото дело, тъй като изтичането на срока по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК има за последица прекратяване на изпълнителното производство, но не обуславя погасяване на материалното право на вискателя /арг. чл. 454, ал. 2 ГПК/, а извършените след прекратяването действия, свързани с образуване на ново изпълнително дело са произвели правно действие и са довели до прекъсване на давностния срок.

С оглед всичко изложено дотук, предявените искиви претенции, основани на твърдения за недължимост на вземанията по процесния изпълнителен лист поради ненадлежащото съобщаване на цесията на първоначалния длъжник, респ. поради погасяването им по давност в период след издаване на изпълнителния лист и преди образуване на настоящото производство, предвид неизтичане на приложимия към притезанията петгодишен давностен срок, се явяват неоснователни и следва да бъдат отхвърлени.

По отговорността за разноси:

При този изход на спора право на разноси има само ответникът. На основание чл. 78, ал. 3 и ал. 8 ГПК в полза на същия следва да бъде присъдена сумата от 100 лева, представляваща сторени разноси по делото за юрисконсултско възнаграждение, определено от съда в минимален размер на основание чл. 78, ал. 8 ГПК (изм. ДВ, бр. 8 от 2017 г.), вр. чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 26 от Наредбата за заплащането на правната помощ, като съобрази вида и обема на извършената дейност от процесуалния представител на ответното дружество, изразяваща се в депозиране на писмен отговор и становище, без процесуално представително в откритото съдебно заседание, както и конкретната фактическа и правна сложност на делото, приключило в рамките на едно съдебно заседание, при което са събрани писмени доказателства. Всеки от ищите следва да бъде осъден да заплати по ½ част от сумата или по 50 лева. Сторените от ищите разноси следва да останат за тяхна сметка.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от И. И. Т., с ЕГН: *****, действащ чрез своята майка и законен представител И. Ц. П., с ЕГН: *****, двамата с адрес: [адрес] и от М. И. Т., с ЕГН: ***** и адрес: [адрес] против [фирма], с ЕИК: [ЕИК], със седалище и адрес на управление: [адрес] отрицателни установителни искиве с правно основание чл. 439, ал. 1, вр. чл. 124, ал. 1 ГПК за признаване за установено, че И. И. Т. и М. И. Т. не дължат на [фирма] по ½ част от следните вземания: сумата от 6 884,61 лева, представляваща главница по договор за предоставяне на потребителски кредит на физическо лице № *** от 17.10.2008 г., законната лихва върху главницата, считано от 27.01.2010 г. до окончателното изплащане на вземането, сумата от 1 906,45 лева, представляваща договорна лихва за периода от 07.01.2009 г. до 26.01.2010 г., сумата от 175,82 лева – държавна такса и сумата от 403,73 лева – адвокатско възнаграждение, за които суми по ч. гр. дело № 3879/2010 г. по описа на Софийски районен съд, 30-ти състав в полза на [фирма] и срещу наследодателя на ищите И. П. Т. е издаден изпълнителен лист от 21.09.2010 г., въз основа на който е образувано изпълнително дело № [№]/2021 г. по описа на ЧСИ М.Б. с рег. № *** и с район на действие СГС, поради новонастъпили обстоятелства – ненадлежащо съобщаване на извършена цесия в полза на ответника и погасяването им по давност.

ОСЪЖДА И. И. Т., с ЕГН: *****, действащ чрез своята майка и законен представител И. Ц. П., с ЕГН: *****, двамата с адрес: [адрес], на основание чл. 78, ал. 3 и ал. 8 ГПК да заплати на [фирма], с ЕИК: [ЕИК], със седалище и адрес на управление: [адрес] **сумата от 50 лева**, представляваща сторени разноси по делото.

ОСЪЖДА М. И. Т., с ЕГН: ***** и адрес: [адрес], на основание чл. 78, ал. 3 и ал. 8 ГПК, да заплати на [фирма], с ЕИК: [ЕИК], със седалище и адрес на управление: [адрес] **сумата от 50 лева**, представляваща сторени разноси по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба, пред Софийски градски съд, в двуседмичен срок от връчване на препис на страните

Съдия при Софийски районен съд: _____